

Voorwoord

Vanaf dat ik mijn ogen kon opendoen, heb ik al honden om me heen. Onze teckel Rakker was niet uit mijn wieg te slaan en later was ik dag in dag uit met de boxer Bips Yska in de weer. Uren wandelen in het bos, vriendin Maria ophalen met haar twee Mechelse herders, ik kon me niks leukers voorstellen. Als student vond ik het zo jammer dat ik op mijn studentenkamer geen hond mocht houden. En weer later toen ik een eigen huis had en een fulltime baan, vond ik het zielig om een hond te nemen, in de stad, en met zo weinig tijd voor hem. Dus kwam er een poes als huisdier. Ook superleuk natuurlijk. Maar toch... een hond is zo anders. Meer een mensje. Een beetje een debiel zoals Sylvia Witteman treffend zegt, een heel lieve debiel. Ik was dan ook zo blij toen collega Claudette met Barrie aan kwam zetten, een 10 weken oude labradoodle. Wat een schatje! Maar hoe moest dat ook alweer met bijten afleren? Met spelletjes doen? En hoeveel moet een hond eigenlijk slapen? Ik was alles vergeten. Voor alle mensen die het ook niet weten, maakte ik dit boekje. Niet per se voor van eigenaren van pups, daar zijn al zoveel boekjes voor, maar wel voor hondeneigenaren. Ik sprak met allerlei gedragsdeskundigen, dierenartsen, en stak mijn licht op bij wetenschappers. Ik hoorde van alles over hoe je je band kunt verstevigen met je hond, hoe je je hond kunt begrijpen en hoe je een hond gelukkig kunt maken en schreef het op. Lees het maar snel voordat je hond dit boekje kapot geknauwd heeft.

Annemarieke Piers

Wie is de baas?

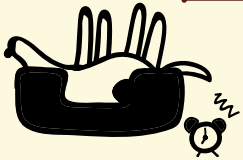
Het grootste misverstand over honden is waarschijnlijk de dominantie-theorie. Die luidt: 'Honden stammen af van wolven. Wolven proberen hun leider van de troon te stoten, en om die reden moet die leider dominant zijn en geen enkel ongehoorzaam gedrag tolereren. Als hondenbaas moet jij dus de leider zijn, het alfa-mannetje, en je hond laten zien dat je helemaal in charge bent.' Maar dat is dus niet waar.

Liefdevolle band

De dominantie-theorie is gestoeld op oud onderzoek bij roedels wolven in gevangenschap. In tegenstelling tot wolvenroedels in het wild, zijn wolven in gevangenschap vrijwel nooit familie van elkaar. Bij roedels in gevangenschap is er inderdaad sprake van een dominant alfa-mannetje en ontstaan er regelmatig machtswedstrijdjes. Recente onderzoeken naar wilde wolven laten zien dat de onderlinge verhoudingen niet op dominantie, maar op liefdevolle familiebanden zijn gebaseerd. Zo zit het ook met de hond. Groepen vrij levende honden kennen geen dominante leiders. Het zijn groepen zonder cohesie, honden sluiten zich aan wanneer ze zelf willen en vertrekken ook weer net zo makkelijk uit een groep. Er is wel altijd een bepaalde hiërarchie, maar er is geen baas. Degene die het de ene keer voor het zeggen heeft, heeft in de volgende situatie weer niet zo veel in te brengen. Een hond heeft dus geen allesoverheersende baas nodig die hem straft als hij iets niet goed doet. Een hond floreert het beste bij een liefdevolle baas die van hem houdt, goed voor hem zorgt, hem beschermt en hem leert welk gedrag wel of juist niet wenselijk is.

Zo kun je stress bij je hond voorkomen of verminderen:

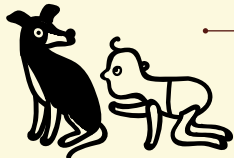
Structuur en voorspelbaarheid zijn de belangrijkste manieren om stress te voorkomen. Een hond die weet waar hij aan toe is zal zich prettiger voelen.

Verwacht niet te veel van de hond, zorg voor een realistisch beeld. Dit doe je door je te realiseren dat hij een hond is en geen mens. Houd rekening met de talenten, beperkingen en rasgebonden eigenschappen van je hond.

Stimuleer en beloon gewenst gedrag, voorkom ongewenst gedrag.

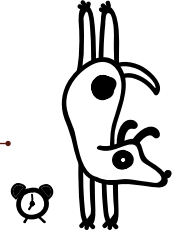

Begeleid de hond bij veranderingen in het gezin of de leefsituatie. Doe dit tijdig en stapsgewijs.

Geef de hond gelegenheid om te herstellen van een stressvolle situatie, zorg voor voldoende rust (en dus ook een prettige en rustige slaappleaats).

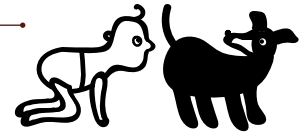
Wanneer je traint met je hond, doe dit dan gedoseerd; korte trainingssessies met een stapsgewijze opbouw en beloon goed en tijdig.

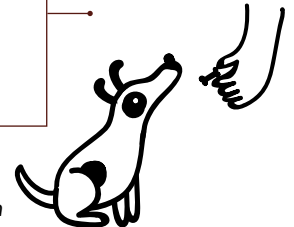
Werk aan een goede socialisatie en onderhoud die.

Blijf kalm en haal de hond indien nodig uit een nare situatie weg.

Voorkom correcties zo veel mogelijk. Corrigeer nooit fysiek en leer de hond welk gedrag je wel van hem verwacht.

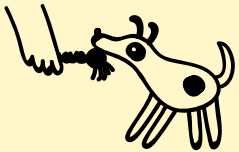

Bron: Tinley gedragstherapie voor dieren

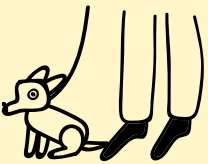
Verstevig de band met je hond:

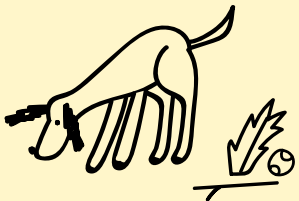
1. **Check-in:** wanneer je hond zelf oogcontact met je maakt, bijvoorbeeld bij het wandelen, beloon hem daarvoor! Hierdoor gaat hij steeds beter op jou letten.

2. **Trekspelen:** op een bij de hond passende, verantwoorde en aangename manier samen spelen geeft vertrouwen. Je leert elkaars krachten en grenzen kennen.

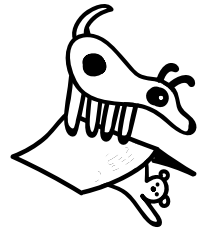
3. **Samenwerken:** het volgen van een cursus, uitvoeren van een hondensport of gewoon in de dagelijkse praktijk samen dingen doen.

4. **Speurspelletjes:** samen met je hond speuren en zoeken tijdens de wandeling is een geweldige bezigheid. Vooral heel goed inzetbaar bij pups

en oudere honden waarvoor een lange wandeling minder geschikt is. Zie pagina 119.

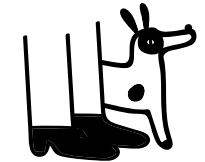
5. **Hersenswerk:** de hond zelf laten denken en keuzes laten maken geeft hem zelfvertrouwen en stimuleert zijn ontwikkeling. Doe bijvoorbeeld zoekspelletjes, speurspelletjes of geef hem een voerpuzzel.

6. **Lichamelijk contact:** veel honden vinden het heerlijk om lekker gekroeld of ontspannen geborsteld te worden.

7. **Safe haven:** bescherm je hond op een prettige en rustige manier, haal hem indien nodig uit een onprettige situatie en laat hem op afstand ervan tot rust komen.

8. **Voorkom correcties:** Voorkom dat de hond in de fout gaat door duidelijk te laten zien wat gewenst is en de hond goed gedrag aan te leren.

Spelletjes

Niks leukers dan samen met je hond spelen. En de meeste honden vinden in hun eentje spelen ook superleuk.

Spelen met je hond is belangrijk. Jullie band wordt beter en het zorgt ervoor dat je hond z'n energie kwijt kan. Bovendien houdt spelen lichaam en geest gezond, van de hond en misschien ook wel van jou. Maar niet elk spel en niet elk speeltje is geschikt voor elke hond.

Een speeltje moet niet kunnen worden ingeslikt, geen scherpe randen hebben en niet met giftige verf zijn behandeld. Let op dat er geen loszittende onderdelen aan zitten die de hond kan inslikken. Nog een belangrijke regel: ga nooit vlak voor of vlak nadat je hond heeft gegeten, met hem spelen. Twee uur na of een uur voor het eten moet het rusttijd zijn. Anders kan je hond een maagtorsie oplopen en dat is gevaarlijk.

Met een puppy doe je trouwens andere spelletjes dan met een volwassen hond. De gewrichten van een pup zijn nog niet volgroeid, en soms is de pup zijn tanden aan het wisselen, waardoor trekspelletjes minder geschikt zijn. Met een oude bejaarde hond natuurlijk beter geen wilde spelletjes doen die de gewrichten belasten.

Apporteren

Een balletje weggooien en dat terug laten brengen door de hond is een leuk spel en bijna geschikt voor alle honden. Mits je de hond leert pas te gaan rennen als de bal weer stilligt. Het najagen van de bal is namelijk veel te belastend voor de gewrichten. Want wat gebeurt er? De bal stuitert alle kanten op, de hond doet alles om de bal te pakken en springt er happend achteraan. Als de bal een kant op gaat die de hond niet had verwacht, maakt hij een gekke beweging of moet hij vol in de rem. Dit is uitermate belastend voor het hondenlijf. Om een hond goed te leren apporteren kun je hem dus beter leren pas te gaan rennen als de bal al ligt. Dat is vele malen moeilijker dan het nu klinkt. Wellicht is een beter advies: leer gecontroleerd te gooien, zodat de bal niet alle kanten op stuitert.

Zoek

Een zoekspelletje is simpel aan te leren en vaak erg leuk. Begin met een speeltje onder een krant te verstoppen. Laat een stukje uitsteken en zorg dat je hond ziet wat je doet. Zeg: 'Zoek.' Je hond zal negen van de tien keer direct naar het speeltje lopen. Beloon hem en maak het zoeken steeds een beetje moeilijker.

Zoek!

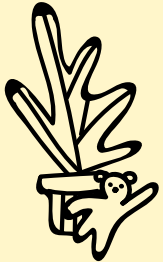
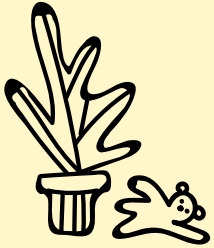
Een hond leren zoeken is relatief makkelijk. Elke hond kan het en als je het goed aanleert, kan je hond er wel drie kwartier mee zoet zijn. Kun jij lekker je krantje lezen.

Het werkt in vier stappen, die je vervolgens ook weer voor andere spelletjes kunt gebruiken.

Stap 1 Supermakkelijk

In het begin werk je het beste met z'n tweeën. Eén iemand houdt de hond bij zich terwijl de ander het speeltje verstopt. Zorg dat het speeltje nog gedeeltelijk zichtbaar is en de hond mag toekijken waar het speeltje wordt verstopt. Zeg: 'Zoek!' De hond wordt losgelaten en mag het speeltje gaan 'zoeken'. Heel belangrijk: Beloon niet met een snoepje, de kick moet komen van het vinden van het speeltje.

Stap 2 Makkelijk

Eén iemand houdt de hond weer bij zich, de ander verstopt 't speeltje op dezelfde plek, maar nu niet meer zichtbaar. De hond mag wel toekijken waar het speeltje verstopt wordt. Zeg 'Zoek!' Appeltje, eitje natuurlijk voor de hond. Vier het succes uitbundig met je hond. En denk erom: géén snoepje geven.

Stap 3 Iets moeilijker

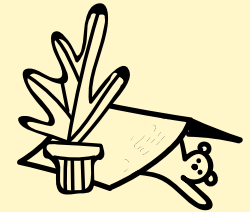
Eén iemand neemt de hond mee naar de gang. De ander verstopt het speeltje op dezelfde plek als de eerste twee keer, nog

een klein beetje zichtbaar. Roep: 'Zoek!' en de hond mag in de kamer gaan zoeken. Maak er weer een feestje van, als hij het heeft gevonden. Hij is nu bijna een volwaardige speurder.

Stap 4 Nog ietsje moeilijker

Houd de hond weer op de gang terwijl je het speeltje verstopt. Doe het op een andere plek, maar nog wel een beetje zichtbaar. Roep: 'Zoek!' De hond mag in de woonkamer komen zoeken. Dit is al best lastig natuurlijk, dus des te groter de kick als hij het speeltje vindt. En nog beter als de baas 'Oh' en 'Ah' roept en uit zijn dak gaat van trots.

Stap 5 Het echte werk

De hond mag weer op de gang terwijl jij het speeltje verstopt. Zoek een nieuwe plek uit en zorg dat het speeltje onzichtbaar is voor de hond. Roep: 'Zoek!' Hij zal nu echt alle zeilen bij moeten zetten om het speeltje te vinden. Het kan soms lang duren voordat het hem lukt. Weersta de neiging het speeltje te pakken of te laten zien. Gun hem de kick van het zelf doen.

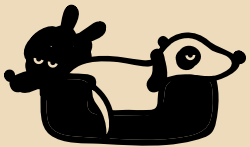
Wat vertelt de slaaphouding over je hond?

Echt wetenschappelijk bewezen is dit natuurlijk niet, maar wel grappig om eens naar te kijken.

De 'notendop' of de 'vos'

Je hond ligt in een soort bolletje, met z'n poten onder z'n lichaam en z'n staart helemaal om hem heen gekruld. Zo blijft ie lekker warm en zijn de vitale organen beschermd.

Side to side

Als je hond lekker dicht bij jou of bij een andere hond gaat slapen, laat hij zien dat hij je vertrouwt en loyaal aan je is.

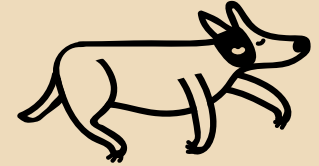

Op zijn buik

Je hond is klaar voor actie. Zijn spieren zijn nog een beetje aangespannen.

Op zijn zij

Kijk je hond eens lekker rustig zijn. Hij voelt zich heel veilig en gelukkig. Van mogelijke dreiging is geen enkele sprake. Let wel op of hij echt rustig ligt. Hij zou ook ergens pijn kunnen hebben en daarom op zijn zij liggen.

De 'uitgerekte pootjes'

Het ziet er vreemd uit, maar is voor een hond volkomen normaal. Deze houding laat zien dat je huisdier zich lekker veilig voelt. Dit is namelijk de meest kwetsbare houding voor een hond. Dus als hij zo durft te slapen, is hij lekker relaxed.

Superman

Dit is een supergrappige houding, die veel honden kunnen hebben. Je viervoeter ligt wel lekker, maar kan elk moment opspringen als het nodig is. Slaapt je hond in de superman-houding, dan heeft hij veel energie. Vaak is dit een zeer actieve houding waarin de hond eigenlijk niet slaapt maar doezelt.

